

Alleen samen kunnen zij de vrede winnen

Eind vorig jaar overhandigden Palestijnse kerkleiders in Utrecht het document 'Uur van de waarheid' aan vertegenwoordigers van Nederlandse kerkgenootschappen. Eind juni kwam de Nederlandse Bisschoppenconferentie met een reactie hierop. In hun reactie met de titel 'Als één lid lijdt...', schrijven de bisschoppen onder meer dat ze een tweestatenoplossing als "de beste kans" zien "om de rechten van beide partijen in het conflict te honoreren".

De Nederlandse Bisschoppenconferentie kwam op 22 juni met een verklaring waarin ze aangeeft het document 'Uur van de waarheid – Een woord van geloof, hoop en liefde uit het hart van het Palestijnse lijden' met aandacht te hebben gelezen. Naar aanleiding daarvan schrijven ze de katholieke geloofsgemeenschap in Nederland het volgende in overweging te willen nemen.

"De conferentie waardeert de inspanning van de betrokken christenen in het Heilig Land om tot één tekst te komen, die voortkomt uit hun geloof en inspiratie en door Palestijnse christenen breed gedragen wordt.

De conferentie beseft dat het document een oproep verwoordt die is samengesteld op basis van uiteenlopende visies onder de christelijke Palestijnen. De conferentie is zich ook bewust van innerlijke spanningen binnen de tekst en van wat er niet – of niet expliciet – gezegd wordt, maar dat mag de aandacht niet afleiden van de diepere intenties van het document.

De bisschoppenconferentie voelt dat zij staat in het span-

ningsveld tussen enerzijds de verbondenheid met de Palestijnse christenen in het Heilig Land en anderzijds de band met het Joodse volk, zowel in Nederland als in de staat Israël – een band die sinds het Tweede Vaticaanse Concilie ingrijpend vernieuwd is.

Deze dubbele verbondenheid met 'gewone mensen' aan beide zijden van het conflict vormt met de complexiteit van de politieke situatie en haar historische achtergronden de onderliggende zorg van onze reactie.

Lijden aan beide kanten

Paus Johannes Paulus II wees erop, dat de co-existentie tussen beide volken – Israëli's en Palestijnen – niet door wapengeweld tot stand gebracht kan worden. De paus wees op het lijden aan beide kanten: het lijden van de Palestijnen, [...] die de afgelopen decennia gedwongen leven in een staat van voortdurende bezetting en zo als het ware object van collectieve bestraffing geworden zijn; het lijden van de Israëlische bevolking, die leeft met een

Kairos-document

Op 11 december 2009 presenteerde een aantal Palestijnse christenen te Bethlehem het document: 'Het uur van de waarheid: een woord van geloof, hoop en liefde uit het hart van het Palestijnse lijden.' De opstellers van het document vertegenwoordigen diverse kerken en kerkelijke organisaties uit het Midden-Oosten. Met hun geschrift vragen de Palestijnse christenen de internationale gemeenschap op te komen voor vrede en gerechtigheid, want – zo stellen zij – momenteel wordt vooral geprobeerd de crisis in de Palestijnse gebieden te beheersen maar wordt er niet gezocht naar een blijvende oplossing voor de lange termijn. De opstellers

noemen hun oproep een Kairos-document (*kairos* is Grieks voor 'tijd', 'het juiste moment'), een verwijzing naar het Kairos-document uit 1985, waarin zwarte Zuid-Afrikaanse theologen de kerken uitdaagden stelling te nemen tegen de apartheid.

Een Nederlandse vertaling van het document werd 22 december 2009 door Palestijnse kerkleiders aan hun Nederlandse collega's aangeboden in de Domkerk in Utrecht. Naar aanleiding van het document overhandigden de voorzitter en scriba van de Protestantse Kerk in Nederland op 18 februari een brief aan de ambassadeur van Israël, waarin aandacht gevraagd werd voor 'het lot van het Palestijnse volk'. Deze brief riep felle reacties op, zowel in de eigen kerk als aan Joodse zijde.

